

महाराष्ट्र शासनमान्य व सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ संलग्न
सरस्वती मंदिर संस्थेचे

सरस्वती मंदिर नार्ड्ट कॉलेज ऑफ कॉर्मर्स अण्ड आर्ट्स

१३५९, शुक्रवारपेठ, बाजीराव मार्ग, पुणे ४११ ००२

महाविद्यालयात खालील अभ्यासक्रम शिकविले जातात.

वाणिज्य विद्याशाखा

विशेष विषय

बैंकिंग अण्ड फायनान्स
कॉस्ट अण्ड वर्कर्स अकौन्टन्सी
एम. कॉम.
विशेष विषय
बैंकिंग अण्ड फायनान्स

कला विद्याशाखा

विशेष विषय

मराठी, अर्थशास्त्र
सर्वसाधारण विषय
इंग्रजी, राज्यशास्त्र, इतिहास, भूगोल, मानसशास्त्र
एम. ए.
मराठी

प्रकीय भाषा

प्रमाणपत्र व पदविका अभ्यासक्रम
जर्मन, फ्रेंच, जापनीज

महाविद्यालयाविषयी थोडक्यात...

शैक्षणिक, सामाजिक व सांस्कृतिक क्रांतीचे पर्व सुरु करण्याचे श्रेष्ठत्व मिळालेल्या पुणे या शैक्षणिक नगरीमध्ये शिक्षणप्रसाराचे कार्य ही गौरवप्राप्त बाब समजली जाते. पुणे नगरी देशाची शैक्षणिक व सांस्कृतिक राजधानी आहे. या राजधानीत इ. स. १९२० यावर्षी बहुजन समाजाच्या शैक्षणिक उन्नतीच्या प्रेरणेतून श्री. चिं. ग. देशपांडे, य. रा. दाते, ग. ना. टिळक, म. के. भावे, स. वा. देशपांडे, अ. मा. पालकर, म. म. सिंद्हेश्वरशास्त्री चित्राव यांनी सरस्वती मंदिर संस्था या नावाने शहराच्या मध्यवस्तीत बाजीराव रस्त्यावर ही संस्था स्थापन केली.

सन १९९२ - १९९३ मध्ये, शिक्षणापासून वंचित राहिलेल्या समाजासाठी शिक्षणाचा ध्यास असणाऱ्या; मात्र कौटुंबिक जबाबदान्यांमुळे, नोकरीमुळे शिक्षणापासून दूर राहिलेल्या समाजाचा विचार करून २१ व्या शतकातील काळाची गरज ओळखून पुणे विद्यापीठ संलग्न व महाराष्ट्र शासन मान्य सरस्वती मंदिर कला, वाणिज्य राब्र महाविद्यालय सुरु करून अनेकांना भावी जीवनात शिक्षणाच्या अभावी नोकरीत येणाऱ्या पदोन्नतीच्या अडथळ्यांचा मार्ग मोकळा करून दिला व संधीही प्राप्त करून दिली.

आज हे महाविद्यालय “सरस्वती मंदिर नाईट कॉलेज ऑफ कॉमर्स अण्ड आर्ट्स” या नावाने विशाल रूप धारण करू लागले आहे.

नियमित प्राचार्य, पूर्णवेळ गुणवत्ताधारक प्राध्यापक व शिक्षकेतर कर्मचारी महाविद्यालयाच्या सर्वांगीण प्रगतीसाठी सतत प्रयत्नशील असतात.

सन २००४-२००५ मध्ये वाणिज्य विद्याशाखा - इंग्रजी माध्यम, वाणिज्य व कला पदव्युत्तर अभ्यासक्रम आणि जापनीज, फ्रेंच व जर्मन या परकीय भाषांचे सर्टिफिकेट व पदविका हे अभ्यासक्रम सुरु करण्यात आले.

MISSION

"An institute dedicated to spreading the light of education by night".

■ महाविद्यालयाची वैशिष्ट्ये

- १) शहराच्या मध्यभागात बाजीराव रस्त्यावर संस्थेच्या भव्य इमारतीत हे महाविद्यालय आहे.
- २) दिवसा नोकरी किंवा इतर व्यवसाय करून पदवी शिक्षण घेण्याची नापी संधी (सावित्रीबार्ष फुले पुणे विद्यापीठ संलग्नता)
- ३) सुसज्ज ग्रंथालय व अभ्यासिका
- ४) सुसज्ज संगणक प्रयोगशाळा व वाणिज्य प्रयोगशाळा
- ५) विद्यार्थ्यांच्या वैयक्तिक अडचणी समजून घेणारे, शिस्तबद्ध अभ्यासक्रम शिकवण्याची जबाबदारी पालणारे उच्च गुणवत्ताधारक तज्ज्ञ प्राध्यापक व कर्मचारी.
- ६) गुणवत्तावाढ व विकास शिविरे
- ७) शिक्षणासाठी विनाखंडित वीजप्रवाहाची सोय.
- ८) सांस्कृतिक व कला मंडळाचे विविध उपक्रम.
- ९) स्पर्धा परीक्षा व नोकरी मार्गदर्शन वर्ग.
- १०) व्यक्तिमत्त्व विकास वर्ग.
- ११) विद्यार्थ्यांचे हक्क, हित व विकास यावर वैयक्तिक लक्ष.
- १२) जापनीज, फ्रेंच व जर्मन या परकीय भाषांचे वर्ग.
- १३) एम. ए. (मराठी) व एम. कॉम. शिक्षण सुविधा.
- १४) विद्यार्थी/विद्यार्थिनींसाठी स्वतंत्र कक्ष.
- १५) उत्कृष्ट निकालाची परंपरा.
- १६) महाविद्यालयाच्या कार्यालयाची वेल दुपारी ३.०० ते रात्री १०.००. वर्ग भरण्याची वेल सायंकाळी ६.०० ते रात्री १०.००.
- १७) माजी विद्यार्थी संघ
- १८) शैक्षणिक सहली व स्नेहसंमेलन
- १९) पुस्तक पेढी

VISION

"Empowerment of working and disadvantaged students by imparting education by night and providing opportunities of career and personality development"

- २०) रोजगार कक्ष (Employment Cell)
- २१) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या सर्व उपक्रमांत सहभाग.
- २२) स्वतंत्र सायकल स्टॅड
- २३) केशवसुत करंडक आंतरमहाविद्यालयीन स्वरचित काव्यवाचन स्पर्धा
- २४) मिशन मृत्युंजय क्लब
- २५) विद्यार्थी कल्याण मंडळ, बहिःशाल योजना, प्रौढ निरंतर शिक्षण विभाग यांचे विविध उपक्रम
- २६) विद्यार्थी समुपदेशन केंद्र

■ प्रवेश-पात्रता

बी.ए. / बी. कॉम. साठी -

बारावी आर्ट्स, कॉमर्स, सायन्स समकक्ष परीक्षा, डी. एड. इंग्रजी विषयांसह उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांस/विद्यार्थिनींस एफ. वाय. बी. ए. व एफ. वाय. बी. कॉम. मध्ये प्रवेश घेता येतो. विद्यार्थ्यांस/विद्यार्थिनींस प्रवेश अर्ज महाविद्यालयात ठरावीक नमुन्यात प्रत्येक वर्षी भरून द्यावा लागतो. **प्रत्येक विषयाच्या तासांना वर्षभरात किमान ७५% उपस्थिती अनिवार्य आहे. किमान उपस्थिती नसल्यास विद्यापीठ परीक्षेस बसता येणार नाही.** या महाविद्यालयात प्रथमच प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांस प्रवेश अर्जसोबत विद्यापीठ पात्रता अर्ज (Eligibility Form) शुल्कासह भरून द्यावा लागतो. त्यावरून विद्यार्थ्यांची पात्रता विद्यापीठ ठरवते. विद्यापीठात पात्रता मान्य करेपर्यंत विद्यार्थ्यांचा प्रवेश तात्पुरता समजला जातो. प्रवेश अर्जसोबत विद्यार्थ्यांने/विद्यार्थिनींने खालील प्रमाणपत्रे (प्रत्येकी २ झेरॉक्स प्रर्तीसह) सादर करणे आवश्यक आहे.

- १) १२ वी/समकक्ष परीक्षा उत्तीर्ण गुणपत्रिका
- २) शाळा /कनिष्ठ महाविद्यालय सोडल्याचा दाखला/ट्रान्सफर सर्टिफिकेट
- ३) मागासवर्गीयांसाठी जात प्रमाणपत्राची छाया प्रत.
- ४) स्थलांतर दाखला (मायग्रेशन सर्टिफिकेट - महाराष्ट्र बाहेरील विद्यार्थ्यांस)

४ प्रवेश अर्ज भरताना विद्यार्थ्यांने प्रवेश अर्जावर बारावीच्या मार्कलिस्ट प्रमाणेच नाव लिहावे.

MISSION

"An institute dedicated to spreading the light of education by night".

-
- ५) गॅप सर्टिफिकेट (१२ वी नंतर शिक्षणात खंड पडला असल्यास)
 - ६) विवाहित विद्यार्थिनींसाठी मॅजिस्ट्रेट यांची स्वाक्षरी असलेले (ऑफिडेबिट/नावातील बदलाचे प्रमाणपत्र)

एम. ए. / एम. कॉम साठी -

बी.ए. / बी. कॉम पदवी / समकक्ष परीक्षा उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांस प्रवेश घेता येतो.

विद्यार्थ्यांस/विद्यार्थिनींस प्रवेश अर्ज महाविद्यालयात ठरावीक नमुन्यात प्रत्येक वर्षी भरून द्यावा लागतो. प्रत्येक विषयाच्या तासांना वर्षभरात किमान ७५% उपस्थिती अनिवार्य आहे. किमान उपस्थिती नसल्यास विद्यापीठ परीक्षेस बसता येणार नाही.

या महाविद्यालयात प्रथमच प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांस प्रवेश अर्जसोबत विद्यापीठ पात्रता अर्ज (Eligibility Form) शुल्कासह भरून द्यावा लागतो. त्यावरून विद्यार्थ्यांची पात्रता विद्यापीठ ठरवते. विद्यापीठात पात्रता मान्य करेपर्यंत विद्यार्थ्यांचा प्रवेश तात्पुरता समजला जातो. प्रवेश अर्जसोबत विद्यार्थ्यांने/विद्यार्थिनींने खालील प्रमाणपत्रे (प्रत्येकी २ झेरॉवर्स प्रतींसह) सादर करणे आवश्यक आहे.

- १) पदवी / समकक्ष परीक्षा उत्तीर्ण गुणपत्रिका
- २) ट्रान्सफर सर्टिफिकेट
- ३) स्थलांतर दाखला (मायग्रेशन सर्टिफिकेट महाराष्ट्र बाहेरील विद्यार्थ्यांस))
- ४) गॅप सर्टिफिकेट (१२ वी नंतर शिक्षणात खंड पडला असल्यास)

■ प्रवेशासंबंधी महत्त्वाच्या सूचना

महाविद्यालयातील प्रवेशाबरोबरच खालील अर्ज विद्यार्थ्यांनी भरून देणे आवश्यक आहे.

- १) शासकीय शिष्यवृत्ती व फी सवलती अर्ज.
- २) टर्म एन्ड रेग्युलर / रिपीटर परीक्षा अर्ज.
- ३) प्रथम वर्ष कला, वाणिज्य, एम.ए. व एम. कॉम. साठी विद्यापीठ पात्रता अर्ज.
- ४) महाविद्यालयाचे प्रवेशशुल्क भरताना/परीक्षा फी भरताना विहीत नमुन्यातील बँकेच्या चलनाद्वारेच भरावे. रोख रक्कम स्वीकारली जाणार नाही.
- ५) शासकीय शिष्यवृत्ती व फी सवलतीचे अर्ज विद्यार्थ्यांने वेळेत भरून दिले तरच ते विद्यार्थी सवलत घेण्यास पात्र ठरतील.

VISION

"Empowerment of working and disadvantaged students by imparting education by night and providing opportunities of career and personality development"

-
- ६) प्रथम वर्ष वाणिज्य वर्गात कॉम्प्युटर कनसेप्ट अँण्ड प्रोग्रेमिंग हा विषय घ्यावयाचा असेल तर अतिरिक्त शुल्क रु. ७०० आकारले जाईल.
- ७) महाविद्यालयातील प्रवेश अर्ज भरला याचा अर्थ संबंधित प्रवेश निश्चित झालाच असे नाही, याची नोंद घ्यावी.
- ८) महाविद्यालयातील प्रवेशावाबत व शुल्कबाबत सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ व महाराष्ट्र शासनाचे अस्तित्वात असलेले/वेळेवेळी येणारे नियम बंधनकारक राहतील.
- ९) महाविद्यालयातील प्रवेश प्रथम येणाऱ्यास प्राधान्य या नुसार दिले जातील.
- १०) **सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ व महाराष्ट्र शासन नियमानुसार प्रत्येक तासाला ७५% पेक्षा कमी उपस्थिती असू नये.** उपस्थिती कमी भरल्यास सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या परीक्षेचा विद्यार्थ्यांस फॉर्म भरता येणार नाही. कोणत्याही प्रकारची शासकीय सवलत मिळणार नाही.
- ११) विद्यार्थ्यांने आपले नाव बारावीच्या मार्कलिस्ट प्रमाणे किंवा नावात बदल असेल तर तशी संबंधित कागदपत्रे सादर करून त्या नावाप्रमाणे प्रवेश अर्ज भरावा.
- १२) वहिःस्थ विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयात प्रवेश दिला जाणार नाही.
- १३) नियमित विद्यार्थ्यांनी Restructure & Vocational चा अर्ज भरू नये.
- १४) एकदा महाविद्यालयात प्रवेश घेतल्यावर त्यापुढे पाच वर्षांनंतर विद्यार्थ्याला परत नव्याने PRN घ्यावा लागतो. त्यामुळे विद्यार्थ्यांनी पाच वर्षांतच पदवी पूर्ण करावी. (बी.ए., बी.कॉम, एम. ए., एम. कॉम)
- १५) विद्यार्थ्यांनी प्रवेश घेताना ओळखपत्र व रॅण्डिंग संदर्भातील फॉर्म भरणे आवश्यक आहे.

■ विद्यापीठ नियमानुसार

- १) प्रथम वर्षाच्या विद्यार्थ्यांना वैद्यकीय तपासणी (Medical Check-up) सल्लीची आहे.
- २) द्वितीय वर्ष बी.ए. / बी.कॉम या वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थी/विद्यार्थिनींनी प्रवेश अर्जासोबत प्रथम वर्षाच्या गुणपत्रिकेच्या दोन झेरॉक्स प्रती जोडणे आवश्यक आहे.

-
- ६ नियमानुसार विद्यार्थ्यांची उपस्थिती ७५% पेक्षा कमी असू नये.

MISSION

"An institute dedicated to spreading the light of education by night".

- ३) या महाविद्यालयात प्रवेश देण्याबाबतचा मा. प्राचार्यांचा निर्णय अखेरचा राहील.
 महाविद्यालयाची कार्यालयीन वेळ (सुटीचे दिवस सोडून)
 सोमवार ते शनिवार : दुपारी ३ ते रात्री १०
 (आर्थिक देवघेवीची वेळ सोमवार ते शुक्रवार दुपारी ३ ते रात्री ९)
 महाविद्यालयाची अभ्यासक्रमाची वेळ सायंकाळी ६.०० ते रात्री १०.

■ शासकीय शिष्यवृत्त्या व फी सवलती

इतर महाविद्यालयांप्रमाणेच येथेही सर्व सवलती व शिष्यवृत्त्या मिळतात. त्यासाठी अर्ज प्रत्येक वर्षी भरणे आवश्यक आहे. शिष्यवृत्त्यांचे प्रकार खालीलप्रमाणे -

- १) आर्थिकदृष्ट्या मागास विद्यार्थ्यांना सरकारकडून मिळणारी फी सवलत (ई.बी.सी.)
- २) मागास जाती-जमातीतील विद्यार्थी व विद्यार्थिनींना सरकारकडून मिळणारी फी सवलत (B.C. Freeship) उत्पन्नाची अट नाही.
- ३) प्राथमिक शिक्षकांच्या मुला-मुलींना मिळणारी फी सवलत (P.T.C.)
- ४) स्वातंत्र्य सैनिकांच्या मुला-मुलींना मिळणारी शिष्यवृत्ती (Freedom Fighter Scholarship)
- ५) राष्ट्रीय कर्जाऊ शिष्यवृत्ती (National Loan Scholarship)
- ६) राष्ट्रीय गुणवत्ता शिष्यवृत्ती (National Merit Scholarship)
- ७) आजी व माजी सैनिकांच्या मुला-मुलींना मिळणारी शिष्यवृत्ती
- ८) शारीरिक पंगुत्व असलेल्या विद्यार्थी/विद्यार्थिनीस केंद्र सरकारकडून मिळणारी शिष्यवृत्ती
- ९) बिंडी कामगार शिष्यवृत्ती
- १०) शासकीय फी-सवलत मिळण्यासाठी विद्यार्थ्यांनी शासनाच्या विहित वेब साईटवरून विहित मुदतीत फॉर्म भरणे आवश्यक आहे. असा फॉर्म जर भरला नाही तर त्या विद्यार्थ्यांस म्हाविद्यालयाची संपूर्ण फी भरावी लागेल. यासाठी पुढे दिलेली वेबसाईट वेळोवेळी पहावी.
www.maharashtra.gov.in
- ११) विद्यार्थिनींसाठी क्रांतीज्योती सावित्रीमाता फुले अर्थसहाय्य योजना.

महाविद्यालयातील कोणताही फॉर्म भरताना विद्यार्थ्यांने आपल्या आडनावाने सुरुवात करावी. ७

VISION

"Empowerment of working and disadvantaged students by imparting education by night and providing opportunities of career and personality development"

■ महाविद्यालयातर्फ दिली जाणारी पारितोषिके

- १) स्वानंद चॅरिटेबल ट्रस्ट पारितोषिक द्वितीय वर्ष वाणिज्य अकौन्टन्सीमध्ये सर्वाधिक गुण प्राप्त करणाऱ्या विद्यार्थ्यांस.
- २) तृतीय वर्ष वाणिज्य अकौन्टन्सीमध्ये सर्वाधिक गुण प्राप्त करणाऱ्या विद्यार्थ्यांस.
- ३) कै. दत्तात्रेय महादेव श्रोत्री तर्फ सौ. नीलिमा सुनील श्रोत्री.
 १. कला शाखेत इंग्रजी विषयात सर्वाधिक गुण प्राप्त करणाऱ्या विद्यार्थ्यांस
 २. सर्व विषयांत विद्यापीठ परीक्षेत सर्वोत्तम गुण प्राप्त करणाऱ्या विद्यार्थ्यांस.
- ४) कै. द. मु. आंबेकर स्मरणार्थ तर्फ श्री. दिलीप काळोखे
 १. कला विभागात प्रथम आलेल्या विद्यार्थी/विद्यार्थिनीस
 २. वाणिज्य विभागात प्रथम आलेल्या विद्यार्थी/विद्यार्थिनीस.
- ५) कै. सौ. सुलभा गिजरे पारितोषिक तर्फ एम. एच. गिजरे तृतीय वर्ष वाणिज्य अकौन्टन्सीमध्ये सर्वाधिक गुण प्राप्त करणाऱ्या विद्यार्थ्यांस.
- ६) कै. जगन्नाथ भास्कर देशपांडे तर्फ सौ. सुमेधा देशपांडे
 १. कला विभागात प्रथम आलेल्या विद्यार्थ्यांस
 २. वाणिज्य विभागात प्रथम आलेल्या विद्यार्थ्यांस
- ७) कै. गंगाबाई शंकर नेने पारितोषिक तर्फ सुनंदा नेने
 १. कला विभागात अर्थशास्त्रात प्रथम आलेल्या विद्यार्थ्यांस.
 २. वाणिज्य विभागात अर्थशास्त्रात प्रथम आलेल्या विद्यार्थ्यांस.
- ८) श्री. विश्वनाथ श्रीधर गोरे पारितोषिक तर्फ डॉ. थ. वि. गोरे विद्यार्थी/विद्यार्थिनी प्रतिनिधी
- ९) महाविद्यालयातर्फ उत्कृष्ट शिक्षक व शिक्षकेतर सहकारी.

■ प्रवेश रद्द करण्यासंबंधी

- अ) प्रवेश घेतल्यापासून १० दिवसांच्या आत प्रवेश रद्द करावयाचा झाल्यास ठरावीक नमुन्यात मा. प्राचार्यांकडे लेखी अर्ज करावा. मा. प्राचार्य त्या अर्जाचा गुणवत्तेनुसार

- ८) प्रवेश अर्ज भरताना विद्यार्थ्यांने प्रवेश अर्जावर बारावीच्या मार्कलिस्ट प्रमाणेच नाव लिहावे.

MISSION

"An institute dedicated to spreading the light of education by night".

विचार करतील. प्रवेश रद्द करण्यास अनुमती दिल्यास प्रवेश शुल्क व शैक्षणिक शुल्कापैकी २०% रक्कम कापून घेण्यात येईल, बाकी रक्कम धनादेशाद्वारे परत करण्यात येईल.

- आ) प्रवेश घेतल्यापासून ११ ते ३० दिवसांच्या आत प्रवेश रद्द करू इच्छिणाऱ्या विद्यार्थी / विद्यार्थिनीस शैक्षणिक शुल्कापैकी ४०% रक्कम कापून फक्त शैक्षणिक शुल्काची बाकी रक्कम धनादेशाद्वारे परत करण्यात येईल.
- इ) प्रवेश घेतल्यापासून ३० दिवसांनंतर विद्यार्थी/विद्यार्थिनीचा शैक्षणिक शुल्क परत मागणीबाबतचा अर्ज आल्यास शैक्षणिक शुल्क व इतर शुल्काची रक्कम परत मिळू शकणार नाही.
- ई) पालकांचा लेखी अर्ज आल्याशिवाय विद्यार्थ्यांचे नाव पटावरून कमी करण्यात येणार नाही.

■ अन्य महत्त्वाची माहिती

- १) कामकाजाच्या दिवशी महाविद्यालयाचे ग्रंथालय दुपारी ३.०० ते रात्री १०.०० पर्यंत खुले राहील.
- २) या महाविद्यालयाचे नियम, सवलत, अभ्यासक्रम, फी, विद्यापीठ/शासकीय नियमांनुसार आहेत.
- ३) रविवारी, सुट्टीच्या दिवशी व दिवाळीच्या सुट्टीत आवश्यकता वाटल्यास ट्युटोरियल व जादा तास घेतले जातात.
- ४) प्रत्येक सत्रामध्ये विद्यार्थ्यांनी/विद्यार्थिनींने प्रत्येक विषयाचे दोन ट्युटोरियलस व दोन युनिट टेस्ट देणे आवश्यक आहे.
- ५) महाविद्यालयात येताना नेहमी ओळखपत्र जवळ बाळगणे आवश्यक आहे. ओळखपत्र जवळ न आढळल्यास त्याला वर्गात वा परिसरात प्रवेश दिला जाणार नाही.
- ६) प्रथम सत्राच्या अखेरीस असणारी सत्रान्त परीक्षा देणे आवश्यक आहे.
- ७) ट्युटोरियलस, युनिट टेस्ट सत्रान्त परीक्षा बाबतच्या सूचना वेळोवेळी सूचना फलकावर लावल्या जातात.
- ८) रिटर्म परीक्षा ऑगस्टमध्ये घेण्यात येईल. (रिपीटर विद्यार्थ्यांसाठी)
- ९) सेमिनार / वर्कशॉप डिसेंबरमध्ये घेतले जातील.

VISION

"Empowerment of working and disadvantaged students by imparting education by night and providing opportunities of career and personality development"

■ ओळखपत्र

या महाविद्यालयात प्रवेश घेतल्यावर लगेच कार्यालयातून/ग्रंथालयातून प्रत्येक विद्यार्थ्याने ओळखपत्र घेणे आवश्यक आहे. त्यासाठी स्वतःचे दोन फोटो देणे आवश्यक आहे. लॅमिनेट केलेले ओळखपत्र विद्यार्थ्याने आपल्या गळ्यात अडकवावे. ओळखपत्र असेल तरच महाविद्यालयात वा परिसरात प्रवेश घेता येईल. गळ्यात नसलेले वा चौकशी केली असता ओळखपत्र उपलब्ध नसल्यास महाविद्यालयात प्रवेश दिला जाणार नाही. महाविद्यालय सोडल्यावर किंवा शैक्षणिक वर्ष संपल्यावर ते ओळखपत्र रद्द समजले जाईल. ओळखपत्र हरविल्यास दुबार ओळखपत्रासाठी तसेच ओळखपत्र मुदतीत न घेतल्यास विलंब शुल्क म्हणून रु. १५० भरावे लागतील.

■ ग्रंथालय सभासद

या महाविद्यालयात प्रवेश घेतल्यानंतर प्रत्येक विद्यार्थ्याने ग्रंथालयाचे सभासद होणे आवश्यक आहे. त्यासाठी प्रवेश घेतल्यावर ग्रंथालय प्रमुखांना भेटावे.

महाविद्यालयात शिकविल्या जाणाऱ्या तसेच तदनुषंगिक सर्व विषयांची क्रमिक पुस्तके, संदर्भग्रंथ, प्रश्नपत्रिकेचे संच वर्तमानपत्रे, नियतकालिके तसेच अवांतर वाचनासाठीची पुस्तकेही ग्रंथालयात उपलब्ध आहेत. ग्रंथालयामार्फत विद्यार्थ्यांना याचा लाभ घेता येतो. ओळखपत्रावर घेतलेली पुस्तके, मासिके वगैरे ग्रंथालयाबाबूर नेता येणार नाही तथा ग्रंथपालांनी घालून दिलेल्या नियमातच पुस्तकांचा व्यवहार करता येईल.

■ ग्रंथालय सूचना

- १) महाविद्यालयात प्रवेश घेतल्यानंतर विद्यार्थ्यांना/विद्यार्थिनींना वाचक पत्र (Borrowers Ticket) देण्यात येईल.
- २) ओळखपत्र जवळ असल्याशिवाय ग्रंथालयात प्रवेश दिला जाणार नाही.
- ३) ग्रंथालयात शांतता पाळणे गरजेचे आहे.
- ४) पुस्तके, वर्तमानपत्रे, प्रश्नसंच वगैरे व्यवस्थित हाताळावेत व परत करावेत.
- ५) विद्यार्थ्यांने पुस्तकातील पाने फाढू नये. पुस्तकावर कोणताही मजकूर वा प्रतिक्रिया नोंदवू

MISSION

"An institute dedicated to spreading the light of education by night".

नये, असे करणे गुन्हा आहे. तसे आढळल्यास त्या विद्यार्थ्याला त्या पुस्तकाची नवीन किंमत भरावी लागेल.

- ६) नेमून दिलेल्या वेळेत पुस्तक परत जमा न केल्यास प्रत्येक दिवसास दोन रुपये इतका दंड आकारला जाईल.
- ७) महाविद्यालयाच्या प्रशासकीय सेवेसाठी ओळखपत्र जवळ बालगणे आवश्यक आहे.

■ अभ्यासक्रमाविषयी सूचना

विषय पेपर्स, क्रमिक पुस्तके, गुण विभागणी, अभ्यासक्रम, उत्तीर्ण होण्यासंबंधीचे नियम, प्रॅक्टिकल्स, ट्युटोरियल्स, सेमिस्टर पद्धती इ. बाबींच्या तपशीलवार माहितीसाठी विद्यापीठाचे अभ्यासक्रम पुस्तक व तत्संबंधीची परिपत्रके विद्यार्थ्यांना ग्रंथालयात किंवा सूचनाफलकावर पाहावयास मिळतील. त्याखेरीज ग्रंथपालांना तसेच संबंधित विषयाच्या प्राध्यापकांना विद्यार्थ्यांनी भेटावे.

■ सर्वसाधारण सूचना

- १) विद्यार्थ्यांनी वर्गात व महाविद्यालयाच्या आवारात योग्य वर्तणूक ठेवावी.
- २) सर्व महत्त्वाच्या सूचना वेळोवेळी कायफलकात लावल्या जातील. यासाठी विद्यार्थ्यांनी रोज महाविद्यालयात आल्यावर जाण्यापूर्वी सूचनाफलक पाहणे आवश्यक आहे. सूचना न पाहिल्याने होणाऱ्या गैरसोयीस, विलंबास, नुकसानीस महाविद्यालय जबाबदार राहणार नाही.
- ३) स्वतःच्या नावात व पत्त्यात बदल झाल्यास कार्यालयास त्वरित कळवावे.
- ४) सर्व वाहने महाविद्यालयाने नेमून दिलेल्या वाहनतळावरच व्यवस्थित लावावीत. आपले वाहन हरविल्यास महाविद्यालय जबाबदार राहणार नाही.
- ५) महाविद्यालयाच्या पत्त्यावर स्थानिक विद्यार्थ्यांनी आपला पत्रव्यवहार मागवू नये.
- ६) महाविद्यालयाची एकूण मालमत्ता काळजीपूर्वक वापरावी.
- ७) इमारत स्वच्छ ठेवण्यासाठी सहकार्य करावे. फल्यावर, बाकावर, भिंतीवर काही लिहू नये. फर्निचर काळजीपूर्वक वापरावे.

VISION

"Empowerment of working and disadvantaged students by imparting education by night and providing opportunities of career and personality development"

■ विषयातील बदल

एफ.वाय.बी.ए./एफ.वाय.बी.कॉम.मध्ये एकदा घेतलेले विषय शक्यतो बदलू नयेत. तरीही एखाद्या विद्यार्थ्यास विषय बदलून हवा असल्यास तशा लेखी अर्जासह मा. प्राचार्यांना भेटावे. मा. प्राचार्य संबंधित विषयाचे प्राध्यापक व विभागप्रमुख ह्यांच्याशी चर्चा करून योग्य तो निर्णय देतील. मात्र, ही प्रक्रिया प्रवेश घेतल्यापासून १५ दिवसात पूर्ण करावी लागेल. त्यानंतर विषय बदलता येणार नाही.

■ सूचना

विद्यार्थ्यांनी कोणत्याही बाबतीत सविस्तर व अद्यावत माहितीसाठी वेळोवेळी कार्यालयाशी संपर्क साधावा. तसेच पालकांनी आपल्या पाल्याच्या प्रगती संदर्भात मा. प्राचार्याच्या संपर्कात राहावे.

■ प्रथम वर्ष कला - विषय निवड (एकूण ६ पेपर्स)

गट अ - आवश्यक इंग्रजी (1017) गट ब - आवश्यक मराठी (1027)

खालीलपैकी कोणतेही ४ विषय निवडावेत

१) अर्थशास्त्र (1157)	२) राज्यशास्त्र (1167)	३) इतिहास (1177)
४) भूगोल (1207)	५) मानसशास्त्र (1227)	

■ द्वितीय वर्ष कला - प्रवेश पात्रता

- १) बी.ए. द्वितीय वर्षात प्रवेश घेण्यासाठी पुणे विद्यापीठाची प्रथम वर्ष कला परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक आहे.
- २) पुणे विद्यापीठाच्या नियमानुसार प्रथम वर्षामध्ये ए.टी.के.टी. असलेले विद्यार्थी (दोन विषय अनुत्तीर्ण - ए.टी.के.टी.) द्वितीय वर्षात प्रवेश घेऊ शकतात.
- ३) इतर विद्यापीठाची प्रथम वर्ष कला परीक्षा उत्तीर्ण असलेल्या विद्यार्थ्यांना द्वितीय वर्ष कला या वर्गात प्रवेश मिळेल. मात्र, संबंधित विद्यापीठाचा स्थानांतर दाखला सोबत जोडावा.

■ द्वितीय वर्ष कला विषय निवड (एकूण ६ पेपर्स)

- १) द्वितीय वर्ष कलामध्ये स्पेशल विषयाचा अभ्यासक्रम सुरु होतो.
- २) गट अ - इंग्रजी आवश्यक

MISSION

"An institute dedicated to spreading the light of education by night".

- ३) खाली दर्शविलेल्या विषयांपैकी १ स्पेशल विषय घेता येईल.

१) मराठी पेपर १, पेपर २
 २) अर्थशास्त्र पेपर १, पेपर २

४) जो विषय स्पेशल (विशेष) स्तरावर घेतला आहे तो सामान्य स्तरावर (जनरल) असणे आवश्यक आहे, मराठी किंवा अर्थशास्त्र

मात्र अर्थशास्त्र हा विषय ज्या विद्यार्थ्यांनी प्रथम वर्ष कला या वर्गासाठी घेतला असेल अशा विद्यार्थ्यांनाच फक्त तो द्वितीय व तृतीय वर्षांमध्ये स्पेशल विषय म्हणून घेता येईल.

५) खालील गट ब मधील सामान्य स्तरावरील कोणतेही दोन विषय निवडावेत. भूगोल, राज्यशास्त्र, मानसशास्त्र, इतिहास.

६) अभ्यासक्रम कार्यभार सायं. ६ ते १० वा. वेळेमध्ये पूर्ण होण्याच्या दृष्टीने क्र. ५ मधील विषयांचे गट तयार केले आहेत. त्यापैकी कोणत्याही गटातील एक विषय (जनरल) याप्रमाणे २ विषय निवडावेत.

गट ब	१) इतिहास	किंवा	भूगोल
	२) राज्यशास्त्र	किंवा	मानसशास्त्र

७) पर्यावरण जाणीव जागृती

■ **तृतीय वर्ष कला - प्रवेश पात्रता**

१) प्रथम वर्ष कला परीक्षा उत्तीर्ण.
 २) पुणे विद्यापीठ नियमानुसार द्वितीय वर्ष कला या वर्गांमध्ये उत्तीर्ण ए.टी.के.टी. नियमानुसार (दोन विषय अनुत्तीर्ण) तृतीय वर्ष कलामध्ये प्रवेश घेता येईल.
 ३) द्वितीय वर्षासाठी घेतलेलेच विषय तृतीय वर्षासाठी घेणे आवश्यक आहे. तृतीय वर्षात या घेतलेल्या विषयांत बदल करता येत नाही.

वाणिज्य शाखा अभ्यासक्रम

■ प्रथम वर्ष वाणिज्य

- १) फंक्शनल इंग्रजी (1113)
२) फिनान्शीयल अकौन्टिंग (1123)

VISION

"Empowerment of working and disadvantaged students by imparting education by night and providing opportunities of career and personality development"

- ३) विज्ञनेस इकॉनॉमिक्स (मायक्रो) (1133)
- ४) मैथेमॅटिक्स ऑन्ड स्टॅटिस्टिक्स (1143 -A) किंवा कॉम्प्युटर फंडामेंट्स् (1153 - B)
- ५) बैंकिंग अँण्ड फायनान्स (1343)
- ६) ग्राहक संरक्षण कायदा व व्यावसायिक नीतिमूल्ये (1223)
- ७) मराठी (1523)

■ द्वितीय वर्ष वाणिज्य (पेपर्स ६)

- १) विज्ञनेस कम्प्युनिकेशन
- २) कार्पोरेट अकौन्टन्सी
- ३) विज्ञनेस इकॉनॉमिक्स
- ४) विज्ञनेस मॅनेजमेंट
- ५) एलिमेंट्स ऑफ कंपनी लॉ
- ६) स्पेशल विषय : बैंकिंग अँण्ड फायनान्स I किंवा कॉस्ट अँण्ड वर्क्स अकौटन्सी I
- ७) पर्यावरण जाणीव जागृती

■ तृतीय वर्ष वाणिज्य - प्रवेश पात्रता

- १) प्रथम वर्ष वाणिज्य परीक्षा उत्तीर्ण
- २) पुणे विद्यापीठ नियमानुसार द्वितीय वर्ष वाणिज्य परीक्षा उत्तीर्ण किंवा ए. टी. के. टी. नियमानुसार (दोन विषय अनुत्तीर्ण), तृतीय वर्ष वाणिज्यमध्ये प्रवेश घेता येईल.

■ तृतीय वर्ष वाणिज्य (पेपर्स ६)

- १) विज्ञनेस रेग्युलेटरी फ्रेम वर्क (एम. लॉ.) (3111)
- २) ऑडव्हान्स अकौटिंग (3121)
- ३) इंडियन अँण्ड ग्लोबल इकॉनॉमिक डेव्हलपमेंट (3131)
- ४) ऑडिटिंग ऑन्ड टॅक्सेशन (3151)
- ५-६) द्वितीय वर्षामध्ये स्पेशल म्हणून घेतलेल्या विषयाचे दोन पेपर,

MISSION

"An institute dedicated to spreading the light of education by night".

■ विविध फॉर्मस् भरण्याचे अंदाजे महिने

१) पात्रता फॉर्म	ऑगस्ट अखेर/प्रवेशप्रक्रियेच्या वेळी
२) फी सवलत फॉर्म	ऑगस्ट अखेर/प्रवेशप्रक्रियेच्या वेळी
३) टर्म एन्ड परीक्षा फॉर्म	जुलै
४) रिटर्म परीक्षा	ऑगस्ट/ सप्टेंबर (रिपीटर विद्यार्थ्यांसाठी)
५) प्रथम वर्ष वैद्यकीय तपासणी	ऑगस्ट/ सप्टेंबर
६) प्रात्यक्षिक वह्या वाटप	ऑगस्ट
७) ऑक्टोबर परीक्षा फॉर्म	ऑगस्ट / सप्टेंबर
८) सत्रान्त परीक्षा	सप्टेंबर / ऑक्टोबर
९) वार्षिक परीक्षा फॉर्म	डिसेंबर www.unipune.ac.in

■ महाविद्यालयातील आणखी उपक्रम

- १) कमवा व शिका योजना
- २) अभ्यासक्रमावरील तज्ज्ञांची विस्तारित व्याख्याने
- ३) विविध विषयांवरील चर्चासत्रांचे आयोजन
- ४) महाविद्यालयात विविध विषयांत प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यांना विविध प्रकारची पारितोषिके
- ५) महिला तक्रार निवारण मंच.

■ महाविद्यालयाचे आगामी संकल्प

- १) विविध व्यावसायिक अभ्यासक्रम राबवणे
- २) विद्यार्थी ग्राहक भांडार सुविधा
- ३) राष्ट्रीय छात्र सेना सुरु करणे.
- ४) महाविद्यालयात वस्तुसंग्रहालय उघडणे.
- ५) राष्ट्रीय सेवायोजना सुरु करणे.

VISION

"Empowerment of working and disadvantaged students by imparting education by night and providing opportunities of career and personality development"

About Our College

In the year 1920 a group of intellectuals like Shri C. G. Deshpande, V. R. Date, G. N. Tilak, M. K. Bhave, A. M. Palkar and honourable Siddheshwar Shastri Chitrav laid the foundation of the Saraswati Mandir Sanstha in the heart of the Pune city. The institution was set up with the noble intention of taking education to the grassroots.

On 15 Sept. 1992 the Sanstha started the Saraswati Mandir Night College of Arts and Commerce to fulfil the educational needs of the disadvantaged and 'working' students. There is a large class of youth who are deprived of higher education as they have to work for their living in the day and so are unable to attend day - colleges. The S. M. Night college has been imparting higher education to such needy students by providing them opportunities of career development.

The Principal of the college appointed on regular basis and a team of highly qualified staff are working with great zeal and dedication for the further development of the College. From the year 2004 - 05 the college is introducing the English medium branch of its Commerce wing, a post graduate course in Commerce (M.Com.) and a diploma course in Foreign Languages.

MISSION

"An institute dedicated to spreading the light of education by night".

● *Distinctive Features of the College*

- The college is centrally located at Bajirao Road, Pune.
- It is affiliated to the Savitri bai Phule University of Pune and accredited by NAAC.
- It offers excellent opportunities of higher education to the employed and working students.
- A well equipped library and study-room.
- Highly qualified teachers who are sympathetic to the personal problems of students and keenly interested in their development.
- Workshops and Seminars for quality improvement of students.
- Facilities for computer guidance, competitive exams and placement services.
- Students Welfare Schemes.
- A tradition of good result.
- Alumni Association
- Educational tours and Gatherings.
- Book - Bank
- Participation in Co-curricular and Extra-curricular activities organised by the University of Pune.
- Student Counselling Cell.
- A Separate Cycle - stand
- College Timings - Office - 3 P.M. To 10 P.M., Classes - 6.00 P.M. To 10.00 PM.

● *Admission : B.Com.*

Any student who has passed H. S. C. (Com. / Sci. equivalent) is eligible for admission to F. Y. B.Com.

A student seeking admission to this college is required to submit his / her application in the prescribed form along with a duly filled in eligibility form. The students admission to the college will be considered tentative

VISION

"Empowerment of working and disadvantaged students by imparting education by night and providing opportunities of career and personality development"

until his / her eligibility is recognised by the Savitri bai Phule University of Pune. 75% attendance in the classes for every subject is obligatory for appearing for the final examination.

Students have to submit the following documents (Two photocopies each) along with the application form :

1. Statement of marks for H. S. C. / equivalent examination
2. School leaving certificate
3. Migration Certificate (If necessary)
4. Gap Certificate (If necessary)

M. A. / M. Com.

A student who has passed the B. A. / B. Com examination of Pune or any other recognised Universities shall be admitted to the M. A. / M. Com. course. The student is required to submit the following documents along with the application form at the time of admission.

1. Statement of Marks (B. A. / B. Com.)
2. Transfer Certificates
3. Migration and Gap Certificate (if necessary)

● *Instructions for students seeking admission to M. A., M. Com.*

- 1) Submission of application form does not ensure admission to the M. A. / M.Com course.
- 2) Admission to the M. A. / M.Com. course is subject to rules and regulations prescribed by the Savitri bai Phule University of Pune and the State Govt.
- 3) Admission will be granted purely on the basis of first come first serve.
- 4) 75% attendance in classes for each subject is essential for a student to appear for the final examination.
- 5) The M.A., M.Com. courses will be of two years duration consisting of Two Parts i.e. part I & II. Each part is having Two Semester.

MISSION

"An institute dedicated to spreading the light of education by night".

Thus the M.A., M.Com. courses are of four semesters. Each semester there will be four papers of 100 mark each. Thus the M.A., M.Com. Degree will be of 1600 marks.

- 6) The special subject selected in Part I will be continued in Part II.

● *Cancellation of Admission*

1. A student desiring to cancel the admission has to submit written application to the Principal within ten days of the admission. The Principal will grant permission depending on the merit of the applicant. If the cancellation is granted 20% of the admission and tuition fees will be deducted by the college and balance will be refunded by cheque.
2. If the admission is cancelled within 11 to 30 days of the admission, 40% of the admission and tuition fees will be deducted and balance will be refunded by cheque.
3. If the cancellation is sought after 30 days the student will forgo the entire amount.
4. Admission will be cancelled only on receipt of a written application by the student's parents

● *Important Information*

1. The College library will remain open for students from 3.00 p.m to 10.00 p.m. on every working day.
2. This college follows the rules and regulations, syllabi and fee structure as prescribed by the University.
3. Tutorials and extra classes are to be conducted on Sundays and during the Diwali vacation.
4. Each student has to submit two tutorials and two unit tests of each subject in every term.
5. Every student is obliged to appear for the term end exam.

● *Identity - Card*

Every student admitted in the college will have to collect an identity card from the college office / library. He / She will have to submit two photographs without which the identity card will not be issued. The student

VISION

"Empowerment of working and disadvantaged students by imparting education by night and providing opportunities of career and personality development"

will have to pay a fine of Rs. 150/- on losing or failing to obtain the card within stipulated time.

● Library Membership

Each student taking admission to this college is required to become the member of the college library. He / She can seek the guidance of the Librarian in this matter.

Textbooks, reference books, paper-sets, newspapers, periodicals and other books are available for students in the Library.

- Each student will be given a borrower's card after taking admission in the College.
- No student will be allowed to use the Library without his /her identity card.
- Students will observe silence in the library.
- Students have to handle the books and other reading materials carefully. Any damage to them entails fine.
- A student failing to return the books within the given time will be charged a fine of Rs. 2/- per day.

● General Instructions.

1. Students will observe discipline in the college premises.
2. They should read the notices put up on the notice board regularly.
3. They should communicate any change in their name, address to the college office immediately.
4. They should park their vehicles at the place provided for.
5. They should not use the college address for their personal correspondence.
6. They should be careful in use of the college property. They should endeavour to keep the classrooms and the premises clean.

● Syllabus - F. Y. B.Com. (English Medium)

1. Compulsory English (1113)

MISSION

"An institute dedicated to spreading the light of education by night".

2. Financial Accountancy (1123)
3. Business Economics (micro) (1133)
4. Business Mathematics & Statistics (1143 - A)
or Computer fundaments (1153 - B)
5. Consumer Protection and Business Ethics (1223)
6. Banking & Finance (1343)
7. Additional Marathi (1523)

S. Y. B. Com.

1. Business Communication
2. Corporate Accountancy
3. Business Economics
4. Principles & Functions of Management
5. Elements of Company Law
6. Cost and Works Accountancy I

T. Y. B. Com

1. Business Regulatory Frame Work (M. Law) (3111)
2. Advanced Accounting (3121)
3. Indian & Global Economics & Development (3131)
4. Auditing and Taxation (3151)
5. Cost and Works Accounting II (3251)
6. Cost and Works Accounting III (3253)

M. Com.

Part I - Sem I

Compulsory Subject

1. Management Accounting (101)
2. Strategic Management (102)

Special Subject

VISION

"Empowerment of working and disadvantaged students by imparting education by night and providing opportunities of career and personality development"

Advanced Banking & Finance

3. Paper I : Legal Frame work of Banking. (115)
4. Paper II : Central Baking (116)
credit - 1 : Human Rights
credit - 2 : Introduction to cyber / information security.

Part II - Sem II

Compulsory Subject

5. Financial Analysis & Control (201)
6. Industrial Economics (202 A)

Special Subject

Advanced Banking & Finance

7. Paper III: Business law & practies (215)
8. Paper IV: Monetary Policy (216)
credit - 1 : Human Rights
credit - 2 : Introduction to cyber / information security.

Sem III

Compulsory Subject

9. Business Finance (301)
10. Research methodology for Business (302)

Special Subject

Advanced Banking & Finance

11. Paper V: Foreign Exchange (315)
12. Paper VI: International Finance. (316)
credit - 1 : Introduction to cyber / information security.
credit - 2 : Skills development

Sem. IV

Compulsory Subject

13. Capital Market & Financial Services (401)
 14. Industrial Economic Environment (402)
-

MISSION

"An institute dedicated to spreading the light of education by night".

Special Subject

Advanced Banking & Finance

15. Paper VII: Recent Advances in Banking & Finance (415)
16. Paper VIII: Project Work. (416)
 - credit - 1 : Introduction to cyber / information security.
 - credit - 2 : Skills development

● एम. ए. मराठी (सत्र. १)

- १) व्यावहारिक व उपयोजित मराठी भाग - १ (10491)
- २) मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (प्रारंभ ते १६००) (10492)
- ३) भाषाविज्ञान - वर्णनात्मक (10493)
- ४) ऐच्छिक विषय
 - मराठी वाङ्मयाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी (प्रारंभ ते १८९८) (10495)
 - श्रेयांक - १ : मानवी हक्क
 - श्रेयांक - २ : सायबर सुरक्षितता / माहिती सुरक्षिततेची ओळख

● (सत्र. २)

- ५) व्यावहारिक व उपयोजित मराठी भाग - २ (20491)
- ६) मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (१६०० ते १८००) (20492)
- ७) भाषाविज्ञान - सामाजिक (20493)
- ८) ऐच्छिक विषय
 - मराठी वाङ्मयाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी (इ. स. १८९८ ते १९६०) (20495)
 - श्रेयांक - १ : मानवी हक्क
 - श्रेयांक - २ : सायबर सुरक्षितता / माहिती सुरक्षिततेची ओळख

● (सत्र. ३)

- ९) प्रसारमाध्यमे व साहित्यव्यवहार (30491)
 - १०) साहित्यसमीक्षा व संशोधन (30492)
-

VISION

"Empowerment of working and disadvantaged students by imparting education by night and providing opportunities of career and personality development"

- ११) विशेष लेखकाचा अभ्यास (प्राचीन/अर्वाचीन) (30493)
- १२) ऐच्छिक विषय
लोकसाहित्याची मूलतत्त्वे आणि मराठी लोकसाहित्य (30494)
श्रेयांक - १ : सायबर सुरक्षितता / माहिती सुरक्षिततेची ओळख
श्रेयांक - २ : कौशल्य विकसन

● (सत्र. ४)

- १३) प्रसार माध्यमे व साहित्यव्यवहार (40491)
- १४) साहित्यसमीक्षा व संशोधन (40492)
- १५) विशेष लेखकाचा अभ्यास (प्राचीन/अर्वाचीन) (40493)
- १६) ऐच्छिक विषय
लोकसाहित्याची मूलतत्त्वे आणि मराठी लोकसाहित्य (40494)
श्रेयांक - १ : सायबर सुरक्षितता / माहिती सुरक्षिततेची ओळख
श्रेयांक - २ : कौशल्य विकसन

विद्यापीठ गीत

॥ ज्ञान बनो कर्मशील, कर्म ज्ञानवान ॥

पुण्यमयी दे आम्हा अक्षर वरदान	माणुसकी धर्माचा अर्थ जाणतो
ज्ञान बनो कर्मशील, कर्म ज्ञानवान	श्रमनिष्ठा हें पवित्र तीर्थ मानतो
जातिभेद, धर्मभेद, वंशभेद दूर	हृदयांतुनि समतेचा निर्भय अभिमान
लाख लाख कंठातुनि हात एक सूर	सेवेतच मुक्ती ही मंगल दीक्षा
करूणेच्या घरणांशी नत हो विज्ञान	न्यायास्तव जागृति ही सत्यपरीक्षा हे विश्वचि घर अमुचे मंत्र हा महान

...मंगेश पाडगावकर